

Szerkesztőség és kiadóhivatal
S. János utca SIMON Lóczy Kézíró és
kereskedésével szemben.

HIRDETÉSEK.

Előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok
valamint a lap szövegei részét illető
minden közlemények ideintéendőek.

Hétfőn levél csak ismét közölt
fogadtatik el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŰ PART KÖZLÖNYE

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár

Helyben házhoz hordva vagy vidéki
postán küldve

Egész évre	10 frt — kr.
Félévre	5 frt — kr.
Negyedévre	2 frt 50 kr.
Egy hónapra	1 frt — kr.

Hirdetési díj:

Öt-hatásbetsítés egyszeri beiktatásáért 5k.
Helygíj minden hirdetésért káson 30 kr.
Nyitólár 4-asbetsítésre 20 kr.
Hirdetést vagy reklámot magában foglaló
újítás sora 50 krajczár.

XV. évfolyam 1888.

Debreczen. Csütörtök, Deczember 27.

253. szám.

Új évi elmélkedés.

(T.) Ezen felül még ötször is kilesz a husz. Mint miniszterhez és miniszter elnökhöz 15-ikszere megy Tisza Kálmánhoz új évre gratulálni a szabadelvű párt küldöttsége. Amde tegyük meg az öthöz egyet Gratuláljanak még neki legalább is hatszor, s mióta világtörténelmet írnak ő lesz a legidősebb alkotmányos kormány férfi, mint miniszter. Nagyon sok olyan embert ismerek aki öregebb lett az apjánál, ám ismerünk egy oly kormányelnököt is már, aki a legvénebb parlament legöregebb kormányelnökénél is öregebb lett. De strikte véve, öregebb már így is. A Pitt kormányelnökének fele idejét a királyi kegynek s a parlamenten elkövetett erőszakoskodásnak lehet felróni, míg Tiszát egyedül Tisza Kálmán tartotta fen. Mindig akkor támogatták a legkevesebben, mikor legnehezebb volt a megállás, sőt mondhatni, még ő támogatta a pártot is. Az orosz-török háború és a boszniai földindulás idejében Péter apostolt játszott a szabadelvű párt legtöbb tagja. Ha erősen a szemébe nézett egy egy kormánypartí honatyának egyegy ellenzéki honfi, hát az atyus nem merre bevallani határozottan, hogy ő a kormány híve, annál kevésbé merre emlegetni a Tisza nevet. Ha a kakas mindannyiszor kukorikolt volna a hányszor e nevet megagadták, berekedt volna valamennyi. És elégszer volt olyan parlamenti ülés, hogy az a koczka, mely a kormányépület kapcsokövét képezi egyedül Tiszára és Jókaira nehezdedt. Hangulatot csinálni először Jókai ment a tűzbe, s a puskaporos hordóval hóna alatt csak úgy mehetett Tisza Kálmán. A „Pesti napló“ kétszer jelenik meg naponta, és csak is ezért nem hozta a Tisza bukásának híret minden órában, annál inkább nehezebb esett az „Egyetértés“-nek, hogy ő nem hozhatta: csak egyszer. Akkoriban volt az a szer-

kesztői konferencia, hogy a hétfői számot talán be is lehetne szüntetni, vagy mi, de hát akkor nem hozhatták volna a Tisza bukásának híret az ellenzéki lapok sigy nem álltak rá.

Tisza Kálmánál jobban senki be nem bizonyíthatta volna a költő ezen bölcseszetének igazságát: „Nincs veszte semmi sors között ki el nem csüggedett.“ Pedig mondhatni, tüzet okádtak rá olykor, olykor, s bámulta a világ, hogy el nem olvadt. Hogy melege ne lett volna, azt nem állítja ő sem, de ha a Széchenyi Béla chinai utazásának írója Kreitner Gusztáv, valóságosan látta és átélté Birmában azt a csodát, hogy a vasúti vonat égő erdőn keresztül csörtetett egy álló órát és nem égett meg, hát a parlamenti világ átélté azt a másikat, hogy Tisza Kálmán nem olvadt el, hanem minél izzóbb volt a lelke, annál inkább izzadt a homloka, az pedig fizikai tény, hogy az izzó vasat a nedvesség edzi aczéllá. Innen magyarázható meg az is, hogy Tisza az osztraczi legjobb uszók egyike. Ugy látszik, hogy a tulságos aczélosításból a testnek is jutott, s hogy az ellenzék támadásai kétszeresen is edzették, — lágyítás helyett.

Szidták mint a bokrot, csufolták, rágalmazták, átkozták: Nem volt olyan találmány szóból ami ha sértett, mérgezett, fájdalmat okozott, kinozott elő ne kereste volna az ellenzék mindenféle inkvizícionárius szótárából a világnak. Ha létezett valaha szellemi tortura, lelki kínzás, az alkalmazva lett egy szálig. Mintha a mindenható próbára akarta volna tenni az emberi lelket, vajjon ki bírja-e a poklot elevenen. És ki bírta. Megfürdött a Limbusban és Ostendével enyhítette, tüzet. Ez a lélek már nem lesz vesztegár alá vetve a tulvilágon, azt mondják neki egyenesen az égbe vezetõ uton: mee—hett!

És mikor legerősebben volt támadva, akkor estek legjobban neki még azok is akik legjobban szerették: Ugyan már.

hogy állhatod? Ezt a reád hányt sok piszkot? Ezt a reád dobot sok gyalázatot? Ezt a tengernyi ráfogást? Ezt a milliárdnyi káromkodást? Én memék. Én nem türem. Én nem tenném ki magam e sok mérges nyelvnek. Én nem állnám ki egy huszonnégy óráig.

Hiszen nem is vagytok ti Tisza Kálmán! Ki látott akkor a nagy nagy elmének a mélyesége közepébe? Ki észlelte annak a nagy szívnek zakatoló sisipusi munkáját, hogy az akadályokkal küzdve meg ne repedjen, hanem áttörje a hullámokat? Ki értette meg ezt a nagy lelket, mely vész és vihar közepett meg sem mozcizant? — Bizony bizony kevés ember. Még legközelebb hívei is kételkedve néztek s gondolkodva követék: vajjon hova vezet? Hol lyukadunk ki? Nem süllyedünk-e el vele mi is? Hanem azért nem hagyták el. Féltek, de bíztak benne.

S íme, most előttünk a nyílt tenger, melynek úgy szólván, feltétlen urai. Értik is most már, csodálják is most már. Táborra nőt, szaporodik napról napra: könnyű nekik! A hatalmas győzelmetlen Tisza Kálmánt követni. Hanem az érdem azoké, kik akkor eveztek vele egy hajóban mikor a hajó süllyedésnek volt kitéve. Tisza nem mondhatja: „Jöttem, láttam, győztem“. Ő nehezen győzött, de a teremtett helyzetnek ura tudott maradni.

Rendkívüli előléptetés a hadseregben. A „Bud. Corr.“ jelentése szerint a közös hadseregben nagyobb mérvű rendkívüli előléptések lesznek. Az előléptetések legnagyobb része következménye a delegatiónak azon évi határozatainak, melyekkel a közönség sereg szervezetének tovább fejlesztésére nézve, nevezetesen olyan új alakzatokra, melyek nek felállítására, illetőleg erősítésére eddig csak mozgósítás esetére volt fenntartva, további egyes szakmák személyi állományának növelésére és végre a hadkiegészítési ügyletek decentralizációjára szükséges összegek meg-

szavaztattak. Ez alkalommal — a „Bud. Corr.“ szerint — kinevezették: Andrássy Gyula gróf altábornagy, lovassági tábornokká, Beck báró altábornagy, vezérkari főnök és Tauchert-Kaufmann altábornagy és a 14. hadtest parancsnoka tábornaggyá.

A kormány munka programja. A „Pol. Corr.“ szerint, az ünnepek alatt az országgyűlés tárgyalásaiban beállott szünetet a miniszteriumokban az egyes folyamatban levő ügyek befejezésére használják fel. Dolgoznak a folyamszabályozásai terveken, a munkásbiztosítási törvényjavaslaton, a vasutak államosításának végleges keresztülvitelén és végül a vaskapu szabályozását illetőleg a jövő évben megkezdendő munkák részletes tervén.

A konversio. A „Pol. Corr.“ szerint jól értesült körökben, hogy a Rothschild-consortium január közepe táján megkezdí a konversió műveletét és pedig első sorban a földterhmentesítési kötvények convertálásával.

Baross közlekedési miniszter a képviselőház ünnepi szünetje után be fogja terjeszteni a közmunkaügyi országos szabályozására vonatkozó törvényjavaslatot. A kiváló fontos ságn, terjedelmes javaslat nemcsak közlekedési, hanem közigazgatási és közgazdasági szempontokból is tárgyalandó lévén, mint értesülünk azt fogja a miniszter kérni a háztól, hogy e javaslat előzetes tanácskozás alá vétel céljából e célra alakítandó külön bizottsághoz utasítsák. Ugyancsak az ünnepek utáni képviselőházi ülések egyikén fogja a miniszter benyújtani a nyugoti és gácor-szági vasutak állami kezelésbe vételére vonatkozó javaslatot is.

Külföld.

Az angol királynő trónbeszéde. A királynő trónbeszéde a parlament bezárása alkalmán kijelenti, hogy a birodalom valamennyi hatalmassággal barátságos viszonyban áll. A trónbeszéd sajnálja, hogy az Egyesült Államok szenátusa nem fogadta el a halászáti kérdés rendezésre vonatkozó egyezményt. — Egyiptomban a nyugalmat pillanatig megzavarta a szudániak az a kísérlete, hogy hatalmukba ejtsék a szudáni kikötőt. A ki-

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Megnyugvás.

Nem irok a nagy világnak,
Nem vágyom már hirre, névre,
Nem szédít el a dicsőség,
A ragyogás kába fénye!

Háládatlan ez a világ,
Hamis minden adomány! —
A kit ma az ég emelt,
Holnap a azt sárba rántja!

Nem irok a nagy világnak,
Csak egy szivhez szól a dalom,
Mint az elfojtott sohajtás
Epekedőn, édes hangon.

Szállj, szállj dalom szivből szivbe,
Szárnyad vigyen egy új létet,
Szerelméért mond elhagyok:
Hirt, nevet és dicsőséget!

Mátray Lajos.

Egy modern család drámája.

Regény.
Írta: R. P. O.
(Folytatás.)

Szép és lelket emelő házasságuk első évében egy kis fiúval ajándékozta meg boldog férjét. A ház öröme akkor a delelőjén volt, a nagymama boldogsága is határtalan. Oh! ezt a gyermeket ő fogja ápolni és dédelgetni, most már aztán nincs többé panasza az unalom ellen, mert ez a kedves kicsike majd ad neki elég munkát s örömteljes szórakozást. A kis Pál volt a család minden büszkesége, minden öröme, minden reménye.

Livia ritkán kereste fel a szerencsés házastársakat, ezek szerint nagyon nyárspolgári életet folytattak, sőt még az ő jelenlétében is

megesókölték egymást, a szerelmes hiteztársak pedig szerinte valami kiállhatatlanul émelgyősek.

Nem szerette az érzélgést, mindig azt mondotta nekik, hogy hagyják ezt estére, a hálószobában jobban veszi ez ki magát, őt irritálja mert nem vall jó ízlésre, nagyon nyárs polgári. Aztán, ha Alice tüdőklő szemekkel, s az örömtől tuláradott szívvvel karjain ringatva kedves kis gyermekét így szólott hozzá:

— Nézd édes Liviám, ugy-e gyönyörű gyermek? a szeme egészen az apjáé, ugy-e? De a mosolygása is az apjáé, egészen az apja fia.

Livia egyszerűen vállalt vonva így felelt: — Minden kis gyermek egyforma, csak a szülők tulzott szeretete lát benne mindenféle hasonlatosságot.

Ő sehogys tudta helyeselni ezt a ropant lelkesedést, hogy az egész ház folyton csak e körül a kis lény körül lelkendezett, s hogy ez a megdöglő Alice még maga táplálja a gyermekét.

— Minek teszen ilyen esztelenséget? Mondá neki Livia.

— Azért mert nem tudnám elviselni a gondolatot, hogy az én gyermekem egy idegen lény tejét szívja magába, ezzel tartozom neki, mint anyja.

— És feláldozod magad egészen, el fogsz rutulni. Minő halvány is vagy, egy pár gyermek és megvénültél időnek előtte és férjed megmarad a fiatal erős embernek s ha már nem tetszel neki, majd a házon kívül keresi kedvteléseit.

— Nem ismered Pált, viszonzá rá büszkén boldogan az ifju anya, gyermekét hévvel szorítva szivéhez.

— Na meghiheted, hogy rendkívüli hálát adok a jó Istennek, hogy megmentett eddigé az ilyen anyai örömtől. Mert egy két poronty aztán vége a szépségnek, vége az ifjuságnak, és nem kellünk már senkinek. Az a gyermek pedig sohasem fogja kárpótolni az anyát szenvedéséért és áldozatait.

— Oh! aki így beszél, kiáltá fel az ifju

aszszony kigyuladt arcza, az csakugyan nem érdemli meg, hogy a jó Isten őt anyává tegye. A anyaság a nőre nézve a leglelkesebb az életben, folytatá aztán Alice illetésű elragadtatással, ez jót el büszke önérettel kebleiket, a bübája fölül emelkedik a világ összes muló javai felett.

Liviát bosszantotta az ilyen regényes és ideálista fellángolás, ez csak ellenszenvet ébresztett benne.

Ő bizonyára soha sem tudott volna önfeláldozó, magasztos hivatásától áthatott anyává válni, őt sokkal inkább igénybe vette tüdőklő szépsége, mely hódolatot kelt, és a léha világ csábja, mely neki gyönyört nyújtott. — A divat, udvarlóniak tömjénezése és az élvezetek utáni örült vágy uralkodott korlátlan hatalommal agyán szívében, lelkében.

Ha egyedül volt, egyre a tükör előtt állva nagy figyelmességgel vizsgálta szépségét, nem mutatkozik-e hódító voltán némi változás, a legcsekélyebb fogyatkozás.

Néha felzudult a végtet ellen, mely oly gyors egymásutánban kergeti el felettünk a viszáldézhetlen időt. Szerette volna az évek gyors menetét megakasztani. Minő iszonyú és gyötrelmes volt előtte a szépség és ifjuság tűnény volta; alig élvezteik gyönyöreiket s már is elre-pülnek; pedig nélkülök már vajmi keveset érünk, ezek nélkül hiányzik az élet melege. Oh! hát miért is kell megvénülni? S ha ez már csakugyan elkerülhetetlen, hát miért oly gyorsan? ez igaztalan intézkedése a kegyetlen és kelet-hetlen természetnek.

A tükör még mindig csodaszépek mondá őt, s ezt visszhangozta az a sereg udvarló, aki szerelme és bübajos tekintete után esengett. Még nem mutatkoztak szép szeméi körül azok az apró ránczocskák, melyek a nőknél épen ugy jelentkeznek, mint a miként a férfiaknál a nagymérvű hajgyérülés, vagy a hálánték körül fehér szálak.

És miért ezért pusztítását az a szörnyű idő épen a szem körül, hogy annál szembeötlőbb

legyen gyűlölt műve? kiáltá fel gyakran Livia midőn egyik-másik asszonyal az évek sulyát észlelte. Ilyenkor észébe jutott régi guvernanteja, a kacér Susanne kisasszony, a ki szintén átkozta az idő gyorsaságát s siratta a további szépséget. Az a kegyetlen teremtés, a ki oly nagy szerencsétlenséget zudított családjukra, oly sokszor ismételte Hugó Viktor ezen versét:

L'amour, c'est la vie.
C'est tout ce qu'on regrette et tous ce qu'on envie,
Quand on voit sa jeunesse au couchant décliner.
Sans lui rien n'est complet, sans lui rien ne rayonne.
La beauté c'est le front, l'amour est la couronne:
Laisse toi couronner!

Ezt a néhány sort híven megtartotta emlékében és ha a vénség gondolata, mint megdöglő fantom megjelent előtte, akkor egy mély sóhajjal cizálta ismételt.

Hirtelenül bekövetkezett gyász eszt az egész családot összehozta a falun. Ugyanis Irén a sokat szenvedett nő egy napon észrevétlenül elaludt örökre, befejezte elhíabzott, tönkretett életét. Földi maradványait elvitték a falura, hogy a családi sírboltba helyezték örök nyugalomra. Szomorú látvány volt, midőn az egész család a sors csapásaitól mélyen sújtott nő ridég koporsója köré összegyűlt, hogy a tisztelet ezen utolsó jelét megadják a kisenvedettnek.

Mary halványan, meredt tekintettel követte a gyász szertartást, az izmai kínosan vonaglottak, a mult sújtó emlékei szörnyen dúltak bennséjét. A lelkiismeret hangosan felszólt ellene midőn áldozatát sírba szállni látta. Csak ő tudta minő szörnyen vétkezett e fedhetlen erkölcsi tiszta hitves és a páratlan jószágú anya ellen. Maga előtt látta a szerencsétlen lényt, mint ifju leány, mikor először találkozott vele a jó plébános szerény házában, minő kecses teremtés volt, azokkal az ózinté, jószágú nagy szeméivel; felmerült felizzgatott lelkében első bűne, mit az ártatlan teremtényre iránt elkövetett s midőn az aljas merénylete elől az ablakon keresztül megfutott, de szerette őt a méltatlan embert, megbocsátott neki s nevére lett; egy-két évig boldog napokat élt, míg végre az az átkozott

rályón konstátálja a brit és az egyiptomi csapatok fényes sikerét és kijelenti, hogy egyéb tekintetekben, a közigazgatási és közgazdasági téren a haladás Egyiptomban kielégítő volt. A trónbeszéd megemlékszik a zanzibári felkelésről, mely a német telepvényeknek tetemes veszteségeket okozott emberéletben és vagyonban. Kétségtelen, hogy a rabszolga-kereskedés már újra feléledt ereje, melynek tünetei Afrika különböző pontjain mutatkoztak, jelentékeny mérvben hozzájárult a zavarásokhoz. A királynő a német császárral szövetségelt, hogy a lázadó partvidék ostromzárását keresztülvívje és a rabszolga-kereskedést, valamint a fegyverek és lőszerbevitelét megakadályozza. — A belügyeket a trónbeszéd nem érinti.

Emin és Stanley. Sanlevalból aug. 29. ról levelek érkeztek, melyek kijelentik, hogy aug. 28-án levél érkezett Stanleytól az Arumbi melletti Bonalyából kelteve. Stanley 82 nappal ezelőtt hagyta el Emin basát, ki a legjobb egészségnek örvendett és bőven el volt látva élelmiszerekkel. Stanley azért tért vissza, hogy hátvédet és élelmiszereket szerezzen, augusztus tizenhétedikén érkezett Bonalyába s tíz nap múlva ismét el akart utazni, valószínűleg, hogy visszatérjen Emin pasához. Az expedíció fehér tagjai mind jó egészségben voltak és semmiben sem szenvedtek hiányt.

Merénylet az Egyesült-Államok elnöke ellen. Az Extrapol az távírási hírt közli, hogy az Egyesült Államok elnöke Cleveland ellen gyilkos merényletet intéztek s a köz társasági elnök halálos sebbel nagy betegnek fekszik. A bécsi amerikai követség nyomában táviratozott New Yorkba, de estig, mint Bécsből jelentik, még nem kapott választ. A követségnek egyebébiránt ez a meggyőződés, hogy a hír alaptalan, mert ha valóban megtörtént volna a merénylet, nem maradt volna el a hivatalos tudósítás. — A New-York Herald párisi kiadása is közli távirati tudósítást egy merényletről, csak hogy szerint Harrison tábornokot, az ujonnan megválasztott elnököt akarták meggyilkolni. A merénylet meghiúsult ugyan, de Harrison súlyos idegbetegséggel esett. Indianapolisban, ahol az új elnök lakik, csak kevesen tudnak a merényletről s ezek is elhallgatják a részleteket, mert Harrison és családja a dolgot titokban akarják tartani. Harrison úgy mondják a városban, mindennap nagyobb sétákat szokott tenni s egyedül bebarangolta a legelhagyottabb utcákat: valószínű, hogy ily magános sétáján akarták meggyilkolni.

Vidék.

Tekintetes szerkesztő ur!

Egy ilyen kis faluban, mint a miénk, csak nagy ritkán, sokszor éveken át egyszer adja elő magát oly esemény, mely mint közérdekű, nyilvánosság terére érdemes.

Községünk belső életében egy pár év óta történt nevezetesebb mozzanatokot kívánom itt röviden vázolni, melyek világot vetnek egy, a nagyvilágtól eszben elhuzódó község egyszerű lakosságának erős akaratára, lankadatlan kitartására, nemesebb törekvésére s általánosságban erkölcsi erületére is.

Nagy a mi lelkünk gyönyörűsége; — büszkeség nélkül, a nemesebb önzet emeli minden esztári polgár belélt, valahányszor két évvel ezelőtt épített esinos, ezélnak megfelelő

kaczmó megjelent házukban, akkor kezdődtek iszonyu szenvedései, sirt és feljajdult titokban s tetetellenül vergődött balszerencséjében, férje hitlenségén azonban nem volt képes elviselni.

Móry megrázkódott a visszaemlékezés kínzó kárpótól, midőn képzelmében maga előtt alátan elterülve látta a boldogtalan teremtet, ama éj után, melyen szeretőjénél édelgett, észrevétlenül felhuzozta akkor szobájába áldozatát és bűnös volta titok maradt örökre. A szerencsétlen hűlye nem árulhatta el a csapást, mely örökre összezuza életét. Nem kérdezhette senkitől, hogy ez a kegyetlen ember fog-e azért valaha eléggé bünhődni? Fog-e lakolni? megfogja-e keserülni azt a sok gyötrelmet és iszonyu kínszenvedést mit neki okozott? Nem lehet, hogy elkerülje végzetét!

Alice bánata igaz és mély volt, melylyel a szerencsétlen anyát, kinek a sors könyvében végzete merő gyászok volt megírva, az örök béke és nyugalom helyére kísérte.

Livia és Arzen, a két féltetlen lény, nem igen adta át magát a bánatnak, sőt mint jótéteményt tekintették a szerencsétlen nő kimúltát: az egész család végre egy régi tehetőt menekült meg.

Sohamem szerették ezt az egyszerű eredetű nőt, aki sehogyan sem illett bele a családi díszes keretbe, ők csak atyjukat bámulták, csodálták és szerették gyermekkoruk óta; elragadtatással ismerték fel benne az elegans gavallért, a szertetemelőt, a világosság ideális alakját az urnak.

Elhangzott az utolsó ima, felszállt az utolsó sóhaj, elmúlt a harang utolsó bánatos kongása és Irén át volt adva az enyészetnek és a gyász-kíséret szótlanul, megindultan hagyta el a szomorú temetőt.

Az egész család azt határozta volt, hogy mitán ugyis itt van a nagy nyári forróság — falun töltik el az idényt. Azonban Móry, kit ugyan neje halála megtörtinté — egy hét után ismét a régi lett, felegyenesült és megeléknült, mint a zudító vihar által megtört nagyfa a verőfényes nap beálltánál.

közhivatali helyiségére, az új község házára tekint; magasztos érzelmű szarvat köleső nőz a vallásos buzgóságtól áthatott lelkeknek, midőn az épen most bevégzett, egyszerű községben páratlan templomot szemléli. Minden ember érzi, tudja a községben, hogy akkor, midőn nehéz munkával szerzett kereseményéből, — a szegény forintjait, a módosabb szászait, sőt ezreseit önkényen rakta le a közös oltárára, — szent kötelességet teljesítnek, olyat a mely feljogosítja arra, hogy felemelt fővel álljon a világ előtt s csak az előtt borujon le önmegadó alázattal, a ki mindennél legnagyobb, a kitől jó minden jó, a kinek segélye nélkül minden emberi erő és akarat semmi, a legfőbb hatalmu szent Isten előtt.

Oly jól esik azt látni, midőn a hívők serege szent vágytól ragadtatva önzőnk a roppant áldozatkészségből épített templomba, — minden arcon ott ragyog a nemesebb önzet fényes sugára, a nehéz, de önkényen vállalt kötelesség teljesítése szülte nyugodtság; — jól esik látni bent a templomban, mint hajlik ott meg egyformán minden fő érezve, hogy ott nem a világ itél, hanem az, a ki előtt a szegények és gazdagok, a nyomorultak és hatalmasok egyformák.

Páratlanok mondható az az egyetértés, összetartás a községjóra törekvésben, a mely itt községünk lakosságánál, — hála Istennek — uralkodik. De hát mi tudjuk, hogy egyetértés nélkül előhaladásról, boldogulásról szó sem lehet. — Az itt uralkodó egyetértés biztos záloga iskoláink közel jövőbeni újja építésének; biztosít ez arról, hogy egy, a szegények segélyezésére szolgáló hatalmas alaplétesül, a mely a sors üldözött megélhetését lehetővé teszi, a szegény gyermekek felruházására, tanítására alkalmat nyújt — s ez által a község legszentebb kötelességének teszen eleget.

Tüzöltő egyesületünk is már 501 működő s számos pártoló taggal megalakult, — a szervezés folyamatban van. Rendelésre áll egy igen kitűnő szerkesztő új szivattyu s több rendű most még csak a legszükségesebb oltó szerelvény; az első gyakorlat legközelebb megtartani szándékoljuk.

Utcaink egy része, a község házával az új-templomig, onnan az iskoláig esinosan ki-pallózza s az egész község pallóval behálózása legközelebbre biztosítva van.

Annai szép, a lelkünket örvendeztető dolgok közeppén azonban ne gondolja senki, hogy szomorúság nélkül élünk; az is megke-resett bennünket akkor, midőn új templomunkat hét vármegyére szóló ünnepélyességgel felszentelni szándékoztunk. A mindeneket bölcsen rendező gondviselésnek úgy tetszett, hogy a község lakosságát egy teljes felszázadon át, jó és balsorsban, a vallás igaz utain vezetők agg lelkipásztorunk jobb létre szenderüljön, s így sok újításaink között lelki vezérünk is új legyen.

Választottunk is új lelkipásztort, a kit, — bár megérdemelné, — nincs szándékunk itt dícsérni, mert ő csak miakat érdekel, mi életünk pedig megdicsérik őt, általunk ismert, fiatalága dacára is számos jó tulajdonai s a közelet terén. saját hatáskörében eddig is kifejtett érdemei. — Csak annyit jegyzek fel, hogy a község osztatlan bizalommal, egyhangú lelkesedéssel választotta meg s vágyva vágyott arra, midőn templomunkban hallja ajkáról az isten igéjét zengeni, mely oly elragadó, szívet lelkét lekötő, velőig ható, hogy végig hallgatva őt, érzi a lélek, hogy a

— Utaznom kell gyermekeim.
— Itt akarsz hagyni bennünket? — kérde Livia.

— A munka hí... az állásom.
— Oh, szegény papa! — ugymond mosolygva leánya, — a sok munka még meg fog ölni.

— Itt a képviselőválasztás, a mozgalmas és lázas idő. A kormány támogatását már megnyertem, most a népszerűség érdekében kell a zászlót fennen lobogtatnom, hazafias tirádákba önteni a kormány elvitáztatlan jótékony voltát. Dolgozni a kortesekkel, a befolyást érvényesíteni, a virilitással dörbözölni, kezét szoritani, ölekezni, csókolódzni; tüntetni a kerület iránti ragaszkodást, s minden ember bajának és érdekének öszinte érdekének öszinte felkarolását ki-nyilatkoztatni. Bizony gyalázatos komédia, ocsomány herce-hurca, — de a szent ügy érdekében meg kell tenni mindent; nem szabad sem a pénzbeli, sem a verbéli áldozatoktól visszariadni. Majd meg lesz az érdemelt jutalom is.

— Ugy-e az érdemjel, papa? Bizony soká késik.
— De meglesz. — mondá büszke bivalkodással Móry, — a miniszterelnök szavát bírom. Hiszen csak meg azt akarom elérni, aztán akkor itt lesz az édes nyugalom ideje és osztatlanul a tietek leszek gyermekeim.

Móry elutazása után egy-két napra pedig Dárdaynak érkeztek fontos levelei.

— Mennem kell, kedvesem. — mondá ne-jének egészen felizgatva. — R... ur. a Tattersaal derek titkára írt, hogy a Furioso-négyest mulhatatlanul felhozzam; jövő hó elején lesz a kiállítás; az eddigi bejelentettek között elvitáztatlanul az enyém az első díj: egy pompás kancza ló. Hiszen tudja, mi-ő bravourral hajtom a Furiosokat, el fognak ámulni, s a jury hatalmas sportsmanekből áll. Ugy-e felelőndül arra a napra, hogy osztozzék diadalomban?

(Folyt. köv.)

szentség vizében fűdött, megújult, ujja szű-letett. Vágyva vágyott közönségünk, ezen előtti szent napra, s hogy temploma szentelésén hiánytalan legyen a közörmű, meghívta megválasztott, szeretett lelkészét, elkészíti te-endő végzésére.

Hajh, de hasztalan reménykedett!... Egyházmegyénk feje, — ki szinte ajánlott egy tagadhatlanul érdemes ifjút nekünk a megüresedett papi állásra, de ajánlat köz-ségünk lakosságának tetszéssel nem találko-zott, — bár a szabályok feljogosítják őt arra, hogy a segéd lelkésznek engedélyt adhas-son működési helyükön kívül is isteni szol-gálat végzésére. — Megtagadta az engedélyt ifjú lelkészünkötől a nálunk ezen egy esetben leendő működésre. —

Feljegyzésre méltónak talalom azt, hogy azok, a kik templomunk felépítésénél, mint szakértők működtek mily eljárás tanusítottak. Arlet Ferencz szegedi műépítész és ipariskolai építészeti tanárnak tartozunk nagy köszönettel, ki páratlan szakértelemmel, kifő-gástalan becsületességgel, lélek mélyéből származó jó akarattal törekedett arra, hogy az építmény minden részében kifogástalan, szilárd és szép legyen. — E nemesebb el-érte, mert az egyházmegyei felülvizsgáló bi-zottság megdicsérvé a lelkiismeretes építményt, az építés részére több, mint 400 frot állapi-tott meg többlet kiadás ezimen.

Van még építkezésünkél — egy nevezetes körülmény, mely a közönséget kiváltkép érdeklí, — ez a toronyóra készítése. Azért tartom ezt szükségesnek felemlíteni, mert olyan mester, a ki toronyórát készít, mind-össze négy van az egész országban s kevesen tudják azt, hogy ezek közül egy, mondhatjuk a legkitűnőbb, — ki a mi toronyóránkat készítette, — Dáday József Nagy-Váradon lakik. Ezt az embert, mint megtévesztül lelki-meretességet, tiszta becsületességet, képzett s értelmes iparost ismertük meg, a kinek nem az a főtevékenység, hogy elhanyagolt munka után gyűljön vagyona, hanem hogy tökéle-tes művei, embertársai előtt neki elismerést és becsületet szerezzenek; — melegen ajánl-juk is őt mindazon községeknek, melyek to-ronyórákat szervezni és gyökeresen javíttatni szándékoznak, — bátran megajándékozhatják bizalmukkal.

Ime, egy pár év, rövid vázlatban, köz-ségünk életéből, jelezve az utat, mely a jövő-ben kitűzött nemesebb célokhoz vezet s az erőt, mely a célt biztosítja, s ha talán némely tekintetben tévesztett uton jártunk vagy ha-ladunk most, ve érje megrovás az egyszerű emberek által vezetett községet, mert meg van írva: „ne ítéletek, hogy ti se ítéltés setek“!...

Esztár, 1888. Deczember 15.

Kiváló tisztelettel:
Fülep András.

Napi hírek.

Előfizetőinkhez. Az a díszes névsor, mely előfizetőink lajtsromát mut-tatja, lapunk fennállása óta alig változott, vagy ha igen, csak akkor, midőn minden év elején néhány új előfizető nevével kel-lett azt szaporítanunk. Minden előfize-tőnk kedves régi ösmerősünk már, a kikhez az újév közeledtével hosszú elő-fizetési felhívásokat intézni teljesen feles-leges. Annai év alatt tapasztalhatták, hogy mi nem ígérünk fellegvárakat, de többet nyújtunk mint a mennyit vidéki lap rendszeren adhat, és a mivel büszkén dícselkedhetünk az, hogy lapunk a jó izlést sohasem sérti, légből kapott plety-ka híreket nem közlünk, erkölestelen nyomtatványoknak még hirdetéseink kö-zött sem adunk helyet, magán ember ellen nem forgatunk fegyvert és e te-kintetben nyilttéri rovatumk sem áll min-den hepcziáskodónak rendelkezésére. A mai s jó viszonyok között ezeket bátran és jólelkűismerettel éreynként sorozhatjuk fel.

Lapunk kiadó és szerkesztői viszo-nyaiban semmi változás sem áll be, de az eddigi dolgozótársak ernyedetlen szorga-lommal fognak igyekezni a lap belértékét mindinkább emelni. Politikai czikkeinket ezután is elsőrangú írók írják, helyjér-dekii czikkeink ezután is kimerítő és megbízhatók lesznek, újdonságaink válto-zatosak, s minden eseményről híven referálók, tárczában pedig egyik kitűnő fő-városi író két kötetes regényét kezdjük meg közölni, melyet nagy áldo-zatok árán sikerült lapunk számára meg-szerezni. Kérjük előfizetőinket, hogy tar-sanak meg eddigi nagyra-becsült jóakara-tukban s körükben lapunk számára jó-akaró barátokat és előfizetőket szerezni sziveskedjenek.

A szabadeivü párt bálja a meghívók szétküldésével ismét újabb lendületet vett. Hatvankét tagból álló bizottság s a bizot-sági tisztikar becsótotta ki a meghívót mely-cesinos kiállításával s nagy számu tekintélyes bálrendezők neveivel, szünte napsugárt vet pártunk multságára előre is, — mert hát e-nevek már is bizonyosságai annak, hogy a mi

bálunknál sikerültebb az idén semmi más mu-latság nem lesz. A meghívó mely kemény kar-ton papírra van nyomva következőleg hangzik: „Meghívás a debreczeni szabadeivü párt által 1889. évi január hó 19-én az „Arany Bika“ szálloda dísztermében tartandó z á r t k ö r ü b á l r a. — Dr. Zelizy Dániel, bálbiz. elnök. Dr. Magoss György alelnök. Zöld Mihály jegyző. Bárdos Géza pénztárnok. Pásztor János ellenőr. Beléptidij személyenként 1 f r t. Páholy jegy 2 f r t. — A páholyba lépőknek személyi jeggyel is birni kell. Páholyokra előjegyezhetni Zádor Lajos ur üzletében. — Személyi jegyek válthatók Beke László, Szent-Királyi és Kalenda és Csáthy Károly urak üzletében s a bál estélyén a pénztárnál Felül-fizetések, a párt pénztára javára, köszönettel fogadtatnak s hírlapilag nyugtáztatnak. Kez-dete S ó r a k o r. A bálbizottság tagjai: Aron Jenő, Bagi Endre, Balika Sándor, Balogh Zsigmond, Berger Vilmos, Berger Andor, ifj. Bernáth Ist-ván, Bernáth Lajos, Borbély Ferencz, Bészler Lajos, Budaházy Zoltán Ifj. Buzás Pál, Gróf Csáky Adorján, Debreczeni Lajos, Dr. Dezső Kálmán, Dóczy József, Ember István, Faragó János, Fráter Béla, Fürst Odön, Gajdácay Jenő, ifj. Gyarmaty István, Gyenes Lajos, Gyenes Lajos, Györi Elek, Hajós Endre, Hajós József, Kávassy Sándor, Keller Gyula, Dr. Kenéz Gyula, Király Gyula, ifj. Ko-vács Sándor, Konrád Imre, Körnel Adolf, Kuczik István, Luczaky Emil, Laky Imre, Magyar János, Márk Endre, Dr. Medgyaszay Dezső, Medgyaszay Miklós, Mészáros Antal, Molnár László, A. Nagy Gábor, Dr. Nagy Lajos, Dr. Zs. Nagy Kálmán, Németi László Niházy Gusztáv, Dr. Oláh Miklós, Dr. Orbán József, Pallaghy Gyula, Pásztor István, Pá-ger József, Péntek László, Riekl Géza, Roncsik Lajos, Rózsa Géza, Schwarz Zsigmond, Szabó Sándor, Szokolozay Lajos, Szabó Sándor. Szele Ambró, Szombathy Imre, Takács Bálint, Ifj. Tikos József, Tóth Auré, Jámor János, Varga Imre, Dr. Vass Antal, Végh Gyula, Vetéssy Béla, Vetéssy Mihály.

Ünnep után. Az idő nem karácsonyas volta miatt csakugyan nem volt szép ünne-pünk. A nem télies eső fölkretette a kará-sonyi kinézését a városnak, és bizony nem kedvezett a ködös eső az ünnepi hangulat-nak. De azért az ajtatos ünnepi lelkek csak úgy vágytak az Isten házába, csak úgy nagy tömegben mentek az emberek a templomba. A szentegyházak zsufolóságig megteltek és az ünnepi szent beszédek, éppen úgy mint más-kor tanulságot szolgáltak a jámbor hallga-tóságnak. Annál inkább kedélyes volt az otthon. Mindenki beszorult a fűtött szobába, övéi körébe, hol a családias fesztelesség köl-csönözött vidámságot az ünnepi hangulatnak. István és János napok vig estéket hoztak és az alkalmi gratulációknak még most sincs vége.

Az ezer elbeszélés füzetes válatából ma megjelent a 15-ik füzet, s folytatását tar-talmazza a Vértesi Arnold: „Fényes ha-za s a s á g“ című regényének.

Előléptetés. Tüdös Béla okleveles mér-nök, Tüdös János ref. gymnasiumi igazgató fia, a legközelebbi előléptetések alkalmával a cs. kir. hadmérnökségnél tartalékos hadnagy-gyá neveztetett ki.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak kik felejtethetetlen kis gyermekünk végtisztessé-g-tételén részt vettek s ez által fájós szívünk sebet enyhítették, nem mulasztjuk el ez alkalommal Köszönetünket kifejezni. S z e n t e s i J á n o s és neje.

Farkas garázdalkozása. Riekl Géza nagybírtokos ur Nagyhegyesi tagján a napok-ban egy kóbor farkas a juhakarába beszö-kött s mire a zaj által felébresztett juhászok a bestiát észrevették 11 juhát megfojtott. A farkas ép bórral elmenekült.

Vértesi agrár jubileumáról e z e k e t í r j a az „Eger“ legújabb száma: A Vértesi ün-nepély megtartása a rendező bizottság leg-utóbbi megállapodása szerint, jövő 1889. évi január hó 9-én szerdára van tervezve, ha ugyan az ünnepelt ezen a napon a köztünk való megjelenésben akadályozva nem lesz. — Az ünnepély a törzskaszinó nagy termében, az esti órákban fog lefolyni s ez alkalommal az ünnepelt fog felolvasást tartani. Az ünne-pet ugyanott az ünnepelt tiszteletére ren-dezendő disztrakoma fogja befejezni. Ugy érte-sültünk, hogy az egri művelt hölgyek köré-ben élénk mozgalom indult meg az iránt, hogy V é r t e s i A r n o l d i r o d a l m u n k e z egyik kiváló s országosan ünnepelt jelese, szülő városában, Egerben is hozzá s Egerhez méltó fogadtatásban részesüljön.

A fogyasztási adót fűtőkhoz. A bor-must, hus, valamint a cukor és sörtegyasz-tás után Debreczenben a m. kir. kincstár részére fizetendő fogyasztási adók behajtása és kezelése az 1889 ik év Január 1-től számított három évre a város közönsége által 217/9017. 1888. bky. számu határozata folytán 138,000 f r t b a n m e g v á l t a t v á n, é r t e s i t t e t t i k a l a k o s s á g : 1. A bor must- és husfogyasztási-adó, valamint a borregálé díj, és a borbehozatali vám be-szedése továbbra is a városi fogyasztási-adó-vámhivatal által. Piacz 1824 ik sorszámú házban levő hivatalos helyiségben kezeltetik. 2. A cukorfogyasztási adó beszedését hely-beli kereskedő Csanak József, Geréby Fülöp és Riekl József Zelmos urak vállalván el, ezen adó bejöttése és fizetése továbbra is Gaszner Károly urnál czepléd-utczai fűszer-kereskedésében teljesítendő. 3. A sörtegyasz-tási-adó beszedését Aron Miksa városi sörre-gálé bérlo vállalván el, Piacz 1714. sorszám alatt levő háznál kezelendő. 4. A város bel-

Új évre

a legjobb bizonyítványokkal ellátott mindenmiféle
cselédék kaphatók s megrendelhetők

Schvarcz Márton elsőrendű közve-
titő és tudakozó intézetében

Széchenyi-utca 1762. sz. Medgyesy ház.

Legzeleszerübb

**Újévi
ajándék.**

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására
hozni, hogy üzletemben egész éven át összegyűlt több mint

**1000 darab
rubakelme maradék**

rendkívüli leállított olcsó árak mellett
mától kezdve kaphatók.

Kiváló tisztelettel

ROTT L. Debreczen.

Meghívás

A „Gazdák és iparosok általános hitelszövetkezetének
debreczeni fiók telepe”

a jövő 1889. évi január hó 27-én délután 2 órakor
tartja

évi rendes közgyűlését

a városház kis tanácstermében, melyre a fióktelep tagjai ezennel tisz-
telettel meghívóznak.

TÁRGY:

- 1) A fiók telep bizottságának évi jelentése.
- 2) Új felügyelő bizottsági, és bizottsági tagok választása.
- 3) Évi számadások megvizsgálása és a felmentvény kiadása.
- 4) Beadott indítványok tárgyalása.
- 5) Egyéb folyó ügyek.

Netaláni külön indítványok a közgyűlés előtt 5 nappal az elnökséghez
írásbéli benyújtandók, hogy azok a tárgysorozatba felvéessenek.

Debreczen, 1888. évi december hó 24-én.

A fióktelep elnöksége

Meghívás.

A debreczen nagyhatvan utca baromvásártéri
közúti vasút

a Nagyméltóságu m. kir. közmunka és közlekedésügyi miniszterium
leirata értelmében

folyó hó 30-án délelőtt 10 órakor

a városháza nagy termében

ujabb alakuló közgyűlést

tart, melyre az érdekelt részvényesek meghívóznak.

A közgyűlés tárgyai a következők lesznek:

1. Ideiglenes igazgatóság eddigi működéséről jelentés.
2. Felügyelő bizottság jelentés; a megvizsgált számadások alapján és az igazgatóság részére a felmentvény megadása.
3. Alap-zabályok tárgyalása.
4. Két igazgatósági, 3 felügyelő bizottsági rendes és 2 póttag választása.

Keit Debreczen, 1888. Decz. 13.

Az érdekeltség.

GÖZFÜRDŐ

mindennap délután tetemesen lezállított áron a Szikszay-féle

MARGIT-FÜRDŐBEN!

A mai naptól kezdve minden nap délután 2-től 6-ig, úgy a férfi,
mint a női gőzfürdő a nagyérdemű közönség használatára nyitva van.

Gőzfürdő-jegy teljes kiszolgálással 35 kr.

A nagyérdemű közönség számos látogatását kérve
Debreczen, 1888. december 23-án,

maradok tisztelettel

SZIKSZAY GYULA.

Katz Herman férfi ruha raktára.

Mikádó kabátok

5 frtől 15 frtig.

Katz Herman férfi ruha raktára.

Ujévi ajándékok

Újdonságok!!

Ezüst, arany és brilliant ékszerekben.

Arany és ezüst zsebórákban.

legdusabb választékban
rendkívül jutányos áron
kaphatók

Löfkovits Arthúr és Társa

órák és ékszerésznél.

Debreczen, Főpiacz a főposta tőszomszédságába.

Ujévi ajándékok

Hirdetmény.

Rab Mária férjezett Fejes Jánosné
hajdu-nánási lakosnak, Hajdu-Nánáson a
dorogi főutcán fekvő, 1877. sorszámu
12 öl hosszú, 6 öl széles, bálteremmel és
szinpadi helyiséggel ellátott, teljesen jó-
karban levő nagy épülete 500 öf területű
udvarral szabadkézből eladó.

A venni szándékozók értekezhetnek
Fejes Jánosné, Rab Mária asszonnyal Haj-
du-Nánáson.

A legjobb harmónikák

1, 2 és 3 soros billentyűkkel.

Zenekari-harmónika azaz
hangokkal, bőrfúvókka, vala-
mint minden hangszer, mint-
hegedűk, csiterák, tyvolák, cla-
rinétok, kürtök, zenélő dobozok,
szájharmónikák, ocarinák, ma-
dársipok, kintornák, aristonok,
zenélő albumok, üveg hangszere-
k, hölgy-necessairek zenélő
szerkezettel stb. a legjobb mi-
nőségben kaphatók

Trimmel N. Jánosnál

hangszergyáros, Bécs, VII. ker. Kaiserstrasse 74.
Árjegyzékek harmónikák, s hangszerekről
ingyen és bérmentve küldetnek.